

Pensioenfonds Update

April 2017

INHOUD

Voorwoord van de voorzitter	1
Ontwikkeling dekkingsgraad en beleggingen	3
De beleggingen van het pensioenfonds zijn het meest interessant	4
Akkoord over nieuw CAO	8
Korten en indexeren	9
Na de verkiezingen: wat zijn de pensioenplannen?	10
Vacature in het verantwoordingsorgaan	11

Voorwoord van de voorzitter

Voor u ligt een nieuwe en zeer leeswaardige versie van de Pensioenfonds Update.

De wereld om ons heen is sterk in beweging. Op macro niveau heeft de verkiezing van de Amerikaanse president Donald Trump een positieve invloed gehad op de dekkingsgraad van het pensioenfonds. De uitkomst van de Nederlandse verkiezingen lijkt te gaan naar een regering met VVD, D'66, CDA en CU of Groen Links. Vanuit pensioen perspectief interessant omdat VVD, D'66 en Groen Links naar een verdere individualisering van het pensioenstelsel willen terwijl het CDA en CU meer vasthouden aan collectiviteit.

Daarnaast wil de politiek het pensioenstelsel hervormen. Er wordt gesproken over een grote aanpassing van het pensioenstelsel in 2020. Het kabinet wil binnen vijf jaar een nieuw soort individuele pensioenregeling invoeren waarin keuzevrijheid en maatwerk mogelijk is. Daarnaast wil het kabinet vanaf 2020 ook beginnen met de afschaffing van de doorsneepremie, waarbij alle werknemers dezelfde pensioenpremie betalen en per jaar dezelfde pensioenopbouw hebben. Dit zijn de eerste stappen voor de hervorming van ons pensioenstelsel en worden de komende periode verder uitgewerkt door het kabinet, de Tweede Kamer, sociale partners, werkgevers en vakbonden.

Ook de reorganisatie binnen KAS BANK heeft invloed op het pensioenfonds. Door steeds minder actieve deelnemers wordt de invloed van de premie op het herstelvermogen van het fonds steeds geringer. Op 27 januari 2017 hebben de Werkgeversvereniging Banken, CNV Vakmensen en De Unie overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO Banken. KAS BANK heeft zich bij deze CAO aangesloten.

>>>

De nieuwe bank CAO biedt de mogelijkheid om over te gaan naar een Individual Defined Contribution (IDC) regeling (individuele beschikbare premie). Tevens heeft deze CAO tot gevolg dat de maximering van de eigen bijdrage van de medewerkers van KAS BANK is komen te vervallen (was 5%).

Het bestuur zelf is ook aan het bestuderen wat mogelijke geschikte opties zijn voor de toekomst van het pensioenfonds. Punten die hierbij aan de orde komen zijn de grote veranderingen die op ons afkomen, zoals de mogelijkheid om toe te treden tot een Algemeen Pensioenfonds (APF), het eventueel wijzigen van het pensioenstelsel en de gevolgen van 2020. Deze punten zullen ook tijdens de komende strategiedag van het bestuur aan de orde komen.

Veel leesplezier!

Pieter van der Wal

Ontwikkeling dekkingsgraad en beleggingen

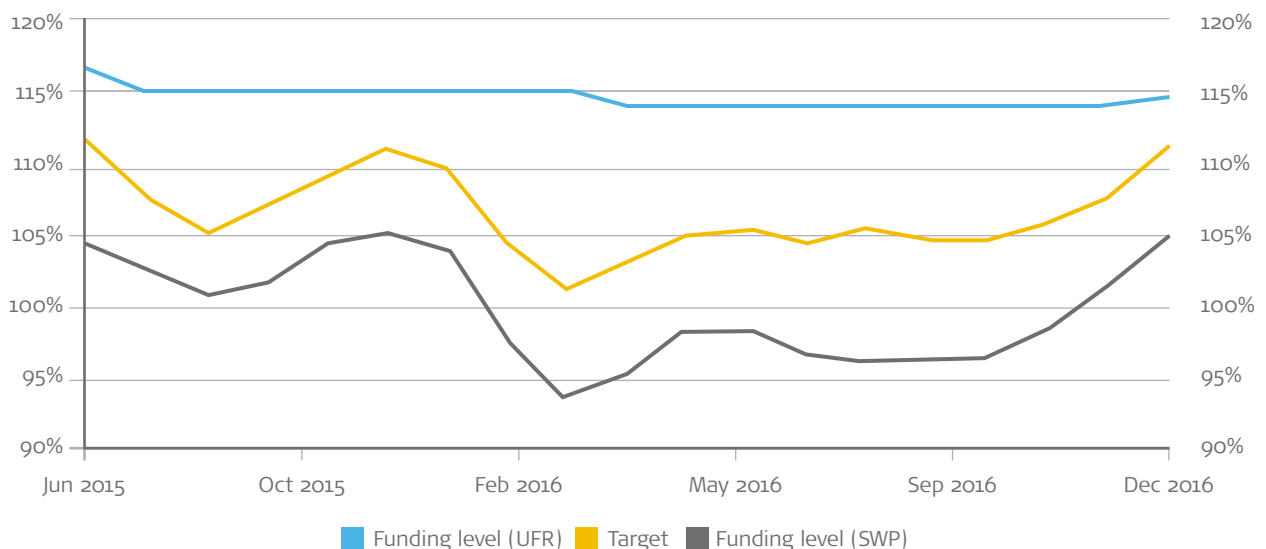
Per 31 december 2016 is de dekkingsgraad van het Pensioenfonds 110,8%, vergeleken met 110,1% per eind december 2015. Per eind 2016 zijn de beleggingen € 317 miljoen waard, een stijging van 9,6% vergeleken met eind 2015. De verplichtingen stegen per saldo iets minder hard, met 8,7% naar € 286 miljoen. Per saldo is de dekkingsgraad daarom licht gestegen van 110,1% naar 110,8% (+0,7%).

De ontwikkeling van de dekkingsgraad lijkt heel stabiel, maar feitelijk heeft de dekkingsgraad in 2016 zich bewogen tussen de 101,1% en 110,8%. In het begin van het jaar daalden aandelenkoersen en de rente hard, waardoor de dekkingsgraad ook heel snel daalde naar 101,1%. In het midden van het jaar waren de financiële markten stabiel tot licht beter bij heel lage rentes. In het laatste kwartaal steeg zowel de rente als de aandelenkoersen. Per saldo is de rente in 2016 licht gedaald en zijn de aandelenkoersen gestegen, waardoor het rendement op de beleggingen uitkwam op 8,25%.

De vereiste dekkingsgraad van het pensioenfonds is 114,4%. De vereiste dekkingsgraad is gebaseerd op het financieel toetsingskader, zoals dat is vastgesteld door De Nederlandsche Bank (DNB). De vereiste dekkingsgraad geeft een beeld van het risico in de portefeuille van het fonds en wordt vergeleken met de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad over 12 maanden.

In september 2015 is de beleidsdekkingsgraad onder de vereiste dekkingsgraad gezakt. Dat heeft ertoe geleid dat in december 2015 een herstelplan is ingediend bij DNB. Op 31 december 2016 is de beleidsdekkingsgraad met 105% nog steeds lager dan de vereiste dekkingsgraad.

Funding level

De beleggingen van het pensioenfonds zijn het meest interessant Interview met beleggingscommissie (belco)

Vanuit de communicatie commissie willen wij jullie als deelnemers en gepensioneerden graag informeren over de verschillende commissies binnen het pensioenfonds. Wat doen deze commissies eigenlijk? Wat merken jullie hiervan als deelnemer? Wie nemen zitting in deze commissies? Om deze vragen te beantwoorden, zullen wij de komende PF Updates de leden van de verschillende commissies het hemd van het lijf vragen.

We stellen Pol de Jaeger enkele vragen over zijn inzet voor de Beleggingscommissie (belco) van het pensioenfonds.

Wie neemt er zitting in deze commissie?

De belco bestaat uit Monique Jager – Smeets (voorzitter belco en tevens bestuurslid), Pol de Jaeger (tevens bestuurslid) Jeroen Molenaar (externe investment consultant van Willis Towers Watson). De commissie wordt aangevuld met KAS BANK medewerkers. In dit geval een aantal PRISMA specialisten, te weten Sander Rijpma, Frank Nieuwendijk en Martijn Blokzijl.

Hoe zit de overlegstructuur eruit?

De belco vergadert een keer per maand. De overlegstructuur bestaat uit een kleine en grote belco. De grote belco is één keer en de kleine belco twee keer per kwartaal. Tijdens de grote belco, die in tijd langer duurt, wordt naast de monitoring van het beleid ook de strategische voorstellen besproken. De externe adviseur, Jeroen Molenaar, is enkel bij de grote belco fysiek aanwezig. De kleine belco woont hij telefonisch bij.

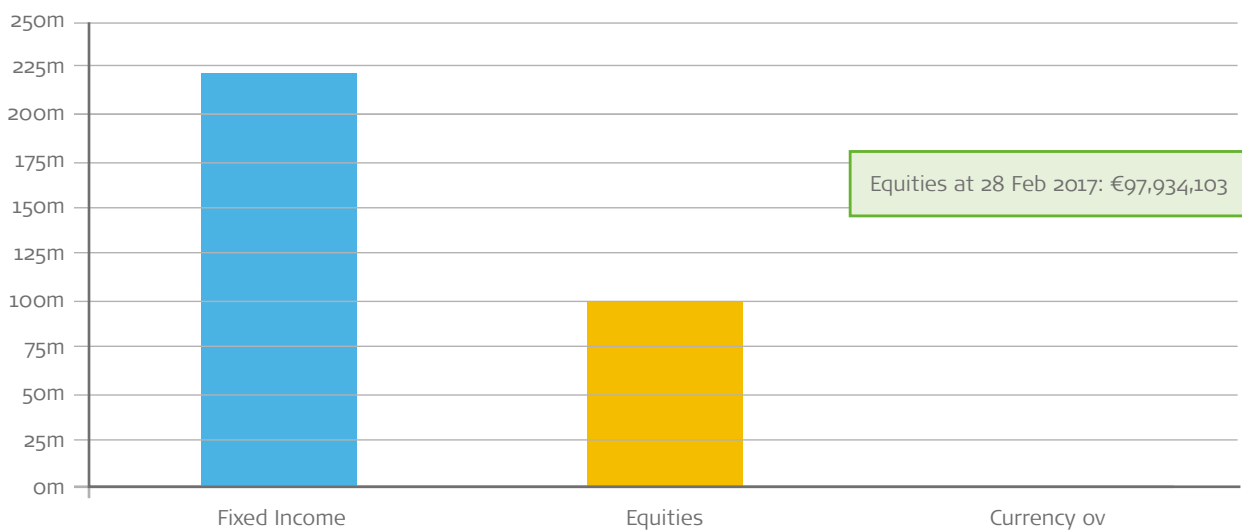
Waarom wordt er eigenlijk gebruik gemaakt van een externe adviseur?

Jeroen Molenaar is aangesteld door het bestuur met als reden om meer en nieuwe kennis te vergaren en te delen. Als adviseur zit Jeroen bij verschillende pensioenfondsen om tafel en hier doet hij waardevolle kennis op welke hij kan delen met het pensioenfonds. Vanuit zijn rol heeft hij ook (meer) inzicht in de markt en kan hij het pensioenfonds hier over informeren. Tevens zorgt de externe adviseur voor countervailing power binnen de commissie, iets waar het pensioenfonds veel waarde aan hecht. Zeker gezien het feit dat KAS BANK als sponsor ook verschillende risicorapportages verzorgt voor het pensioenfonds, een onafhankelijke blik is dan zeker een must!

Waar belegt het pensioenfonds eigenlijk in?

De portefeuille van het pensioenfonds is volgens de strategische mix verdeeld in 70% vastrentende waarden en 30% aandelen. Het aandelen mandaat, beheert door Blackrock, bestaat uit passieve beleggingsfondsen. De vastrentende portefeuille, beheert door Delta Lloyd, bestaat uit een mix van rente derivaten, staatsobligaties en beleggingsfondsen. De valuta afdekking wordt verzorgd door de currency overlay afdeling bij KAS BANK. Of het pensioenfonds zich aan het beleid houdt, wordt gecontroleerd via de compliance monitoring en is ook dagelijks zichtbaar in de Pension Monitor. Het bestuur en vooral de beleggingscommissie maakt regelmatig gebruik van de Pension Monitor om goed zicht te hebben op de portefeuille en de ontwikkelingen in de beleggingen.

Holdings by Asset type

Hoe wordt het beleggingsbeleid eigenlijk bepaald?

Jaarlijks wordt het beleggingsplan opnieuw vastgesteld. In 2017 is er een ALM (Asset Liability Management) studie uitgevoerd. Dit is eens in de drie jaar verplicht voor het pensioenfonds. In de ALM studie worden verschillende scenario's uitgewerkt en geanalyseerd. Deze studie is o.a. input voor het beleggingsbeleid, echter wegen de ontwikkelingen in de markt, het deelnemer bestand en de risicobereidheid hierin ook mee. Het pensioenfonds heeft daarbij besloten om een passievere beleggingsstrategie te implementeren voor de matching portefeuille (rente afdekking). Daarnaast besteedt de belco aandacht aan ESG screening (Environmental, Social en Governance). De ESG-criteria zijn gebaseerd op de 17 doelen voor duurzame ontwikkeling zoals geformuleerd door de Verenigde Naties. Deze UN Global Compact bindt bedrijven aan tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeidsomstandigheden, milieu en anti-corruptie. Op dit moment wordt cluster munitie al uitgesloten, echter hier liggen nog verdere mogelijkheden. Veel vermogensbeheerders bieden tegenwoordig een goed passief ESG beleggingsfonds aan tegen relatief lage kosten. Dat was voorheen niet het geval. Daarnaast zal je ook altijd een afweging moeten maken tussen de mogelijkheden van een klein pensioenfonds en de impact die je kan uitoefenen, aldus Pol. Een kleine € 100 miljoen in een verantwoord fonds zal een beperkte impact hebben, maar toch probeert het pensioenfonds op deze manier haar steentje bij te dragen aan een duurzame wereld tegen een goed financieel rendement.

Over risicobereidheid gesproken, is daar onlangs niet een onderzoek naar gedaan onder de deelnemers?

Dat klopt. Uit dit onderzoek bleek dat de deelnemers meer risico wilde nemen dan het pensioenfonds op dat moment nam. Na uitvoerig overleg is besloten om het risicoprofiel niet te verhogen. Je hebt je als bestuur aan strikte regels te houden en wordt geacht als Prudent Person ('goed huisvader') op te treden. Zeker niet onverstandig, als je kijkt naar de recente rechtszaak aangaande Pensioenfonds Mercurius.

Wat is voor jou de reden om deel te nemen in de belco?

Ik vind de beleggingenzijde van een pensioenfonds over het algemeen het meest interessant. Je kan er invloed op uitoefenen, dit in tegenstelling tot de verplichtingen zijde. Daarnaast heb je als belco een adviserende rol aan het bestuur en dat is leuk. Je fungeert echt als sparringpartner. Een bijkomend voordeel is dat ik in mijn rol als relatiebeheerder voor pensioenfondsen ook in die hoedanigheid veel aan mijn ervaringen bij de belco en het bestuur heb. Dat werkt 2 kanten op.

Wat zijn de voornaamste taken van de belco en hoeveel tijd ben je eraan kwijt?

- Adviseren van het bestuur op gebied van beleggingen en invulling van het beleid daarin,
- Monitoren van de vermogensbeheerders,
- Bestuderen en bespreken rapportages KAS BANK, toelichting geven aan het bestuur (rol van Monique als voorzitter)

De tijdsbesteding verschilt per week, maar het komt neer op ongeveer 1 dag per week.

Monique Jager-Smeets

Monique is sinds 2015 werkzaam bij KAS BANK als hoofd Portfolio Risk Management. Daarvoor heeft ze verschillende management functies vervuld op het gebied van het beheer van marktrisico's bij ABN AMRO Bank en Deutsche Bank. Sinds 2016 is ze bestuurslid van het pensioenfonds en voorzitter van de beleggingscommissie. Monique is getrouwd met Folkert. Ze hebben 3 kinderen (Sander 16 jaar, Daphne 13 jaar, en Elvic 10 jaar) en een hond (Samojeed Maya). Monique brengt veel tijd door als supporter bij de vele sportactiviteiten van de kinderen. Ze sport zelf ook graag, met name volleybal, tennis en groepslessen in de sportschool.

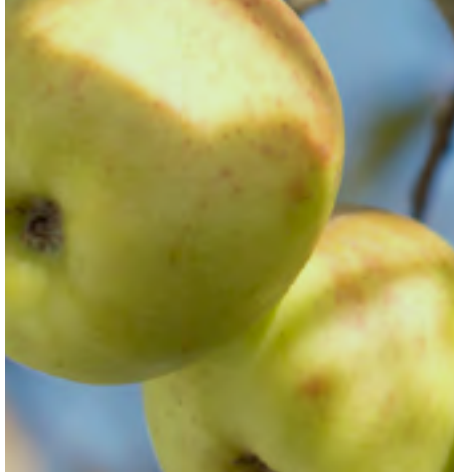
Pol de Jaeger

Pol is sinds 2005 werkzaam bij KAS BANK als o.a. manager Financial Accounting & Reporting, Productmanager en relatiemanager. Sinds 2011 is hij betrokken bij het pensioenfonds. Eerst als lid van de financiële en later beleggingscommissie. Sinds 2015 is hij bestuurslid van het pensioenfonds en daar voor formeel getoetst door DNB. Sinds 1 januari is hij de secretaris van het fonds en vormt hij met Pieter van de Wal het dagelijks bestuur. Buiten KAS BANK is Pol trotse vader van dochter Keet (9 maanden) waar hij samen met zijn vriendin Marlies veel tijd mee doorbrengt. Daarnaast mag hij graag tijd doorbrengen op de racefiets.

Wil jij iets weten van een van de commissieleden? Laat het ons weten!

Volgende keer in de PF Update: het verantwoordingsorgaan.

Nieuwe samenstelling van het bestuur

In 2016 hebben een aantal bestuurswisselingen plaatsgevonden vanwege de benoeming van Mark Stoffels als CFRO bij KAS BANK, het vertrek van Tamis Stuker en Petra Valk als medewerker bij KAS BANK en Remko Dieker die vanwege zijn drukke werkzaamheden heeft aangegeven zijn zittingstermijn niet te verlengen.

Het pensioenfonds heeft als nieuwe bestuursleden mogen verwelkomen: Pieter van de Wal (voorzitter), Monique Jager-Smeets (voorzitter beleggingscommissie) en Larissa Gabriëlse (voorzitter communicatie commissie). Daarnaast is Otto Hulst als aspirant bestuurslid aangesteld. Hiermee heeft het fonds een divers bestuur, met 2 vrouwen en 2 personen onder de 40 jaar.

Op de website stellen de nieuwe bestuursleden zich voor.

Ook wijzingen in het Verantwoordingsorgaan

Ook in het Verantwoordingsorgaan hebben wisselingen plaatsgevonden. Rob Kok en Harmen Bolsenbroek hebben aangegeven hun zittingstermijn niet te willen verlengen en Martijn Pover heeft bedankt voor zijn lidmaatschap.

Bij de kandidaatstelling is ook naar de diversiteit van het orgaan gekeken. Met ingang van 20 januari 2017 zijn de volgende personen voor een periode van 4 jaar benoemd tot lid van het Verantwoordingsorgaan:

- mevrouw Barbara Kampman
- de heer Michiel Koudijs
- de heer Erik Bobeldijk (als vertegenwoordiger van de in-actieven)

Akkoord over nieuw CAO

Op 27 januari 2017 hebben de Werkgeversvereniging Banken (WVB), CNV Vakmensen en De Unie overeenstemming bereikt over een nieuwe CAO Banken. De CAO sluit aan bij de ontwikkelingen op het gebied van loon, pensioenen, derde WW-jaar, duurzame inzetbaarheid en werkgelegenheid.

De nieuwe cao (ingaaand van 1 januari 2017 en geldend tot 1 januari 2019) kent op het gebied van pensioenen drie wijzigingen. De pensioenrichtleeftijd zal per 1 januari 2018 verhoogd worden naar 68 jaar, dit is conform de verhoging van de AOW-leeftijd. De werknemersbijdrage wordt niet langer gemaximeerd op 5%. Daarnaast maakt de nieuwe CAO het mogelijk om een Individuele DC-regeling aan te bieden.

Verhoging richtleeftijd

De pensioenrichtleeftijd is de leeftijd die wordt gebruikt voor de berekening van de jaarlijkse fiscaal maximaal toegestane pensioenopbouw. Bij een lagere pensioenleeftijd in de pensioenregeling dan de pensioenrichtleeftijd, moet het maximaal toegestane opbouwpercentage van 1,875% voor middelloon worden verlaagd en/of moet de minimum franchise worden verhoogd. Vanaf 2018 zal de pensioenrichtleeftijd verhoogd worden naar 68 jaar, deze staat op 67 jaar in 2017.

Er zijn dan twee mogelijkheden:

- 1) De leeftijd in de pensioenregeling verhogen naar 68 jaar, of
- 2) Het opbouwpercentage verlagen c.q. de franchise verhogen, zodat binnen de nieuwe fiscaal maximale pensioenopbouw wordt gebleven.

De verhoging heeft geen invloed op de fiscale pensioenopbouw vóór 1 januari 2018.

Loskoppeling van gemaximeerde 5%

Werkgever en werknemer dragen beiden bij aan het op te bouwen pensioen. In de oude CAO wordt de bijdrage boven de 15% verdeeld over werknemer en werkgever, waarbij het deel van de werknemer gemaximeerd is op 5%.

In de nieuwe CAO is afgestapt van deze maximering. Dit houdt in dat de premiekosten boven 15% gelijkelijk worden verdeeld over werkgever en medewerker, zonder bovengrens van 5% voor de medewerker.

Individuele DC-regeling

De individuele DC regeling die nu alleen toegestaan is voor het jaarinkomen boven € 56.248,22 wordt mogelijk gemaakt voor het volledige jaarinkomen. Daarvoor gelden de volgende condities:

- een ambitie van 1,875% van de pensioengrondslag aan opbouw per deelnemersjaar;
- de franchise is de fiscaal toegestane minimale franchise;
- de door de fiscus gepubliceerde DC-staffel op basis van 3% rekenrente, staffel 2;
- de mogelijkheid om na pensioendatum door te beleggen.

Bij de overgang naar een individuele DC-regeling stelt werkgever vast wat het verschil in kosten is tussen de bestaande en de beoogde nieuwe pensioenregeling. Werkgever deelt deze informatie met het vertegenwoordigend overleg, waarna in redelijkheid wordt gekeken of en, zo ja, welk deel en in welke vorm het verschil in kosten kan worden teruggegeven aan medewerkers.

Kom naar de kennissessie over waardeoverdracht

Noteer alvast dinsdag 23 mei in de agenda voor een kennissessie over waardeoverdracht. Ben je net bij KAS BANK in dienst getreden? Of treedt je uit dienst en heb je een baan bij een nieuwe werkgever? Dan is het interessant om te bekijken in hoeverre je je opgebouwde pensioen kan meenemen naar een nieuwe werkgever.

Tijdens de kennissessies geeft het bestuur een korte presentatie over waardeoverdracht. Daarnaast zullen experts van AZL vragen beantwoorden over dit onderwerp. We willen jullie verzoeken om vooraf je vragen over waardeoverdracht in te sturen naar pensioenfonds@kasbank.com en de vraag zal worden beantwoord tijdens de sessie.

Meer informatie over [waardeoverdracht](#) vindt je op de website.

Korten en indexeren

Wanneer er sprake is van inflatie worden producten/diensten in de toekomst duurder. Pensioenvermogen dat je nu hebt opgebouwd blijft dezelfde waarde houden, waardoor je bij inflatie in de toekomst er minder van kunt kopen. Hierdoor indexeren pensioenfondsen het pensioenvermogen, zodat het pensioenvermogen meestijgt met de prijzen van toekomstige producten/diensten. Maar als de financiële situatie van het fonds dit niet toe laat, is indexeren niet mogelijk of dient er zelfs gekort te worden.

Ons pensioenfonds is in herstel. Een pensioenfonds is in herstel wanneer haar beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad. Hiervoor heeft Pensioenfonds KAS BANK een herstelplan geschreven, om binnen tien jaar tijd weer boven de vereiste dekkingsgraad (i.c. is dit 114,4%) te komen. Daarnaast geldt de wettelijke eis dat zolang de beleidsdekkingsgraad niet boven de 110% uitkomt, indexeren van het pensioenvermogen niet mogelijk is. De beleidsdekkingsgraad van Pensioenfonds KAS BANK lag in 2016 onder de vereiste dekkingsgraad en onder de 110%, daardoor is er geen sprake van indexatie over het pensioenvermogen in 2016.

Wanneer de beleidsdekkingsgraad niet binnen tien jaar boven de vereiste dekkingsgraad zal uitkomen of vijf jaar onder het minimaal vereist vermogen zit, dient Pensioenfonds KAS BANK te korten. Korten houdt in dat verworven pensioen-aanspraken en pensioenrechten verminderd worden. Pensioenfonds KAS BANK verwacht, bij gelijkblijvende omstandigheden, in de komende jaren de pensioenen niet te hoeven verminderen.

Meld je aan voor de digitale nieuwsbrief!

Wil je op de hoogte blijven over de actuele pensioenontwikkelingen? Maandelijks worden er nieuwe updates over de pensioenontwikkelingen gepubliceerd op de website. Wil jij ook op de hoogte blijven, meld je voor de 'Pensioen Alerts' door je e-mail adres en NAW gegevens op te geven aan pensioenfonds@kasbank.com.

Na de verkiezingen: wat zijn de pensioenplannen?

De Tweede Kamerverkiezingen zijn achter de rug. De stemmen geteld. Het wachten is op de vorming van het nieuwe kabinet. Dan zal er ook meer duidelijkheid komen over de inrichting van het pensioenstelsel. De politieke ideeën van de verschillende partijen lopen namelijk uiteen. We lichten een aantal belangrijke topics uit.

Individuele pensioenrekeningen

De meerderheid van de politieke partijen is voor een verdere individualisering van het pensioen. Iedere deelnemer krijgt een eigen pensioenrekening. De premie die voor jou wordt ingelegd, komt dan ook ten goede aan jouw pensioen. Het verzekeren van risico's (zoals overlijden, of tegenvallende beleggingsresultaten) kunnen nog steeds solidair worden geregeld.

Meer keuzevrijheid

Ook wordt gepleit voor meer keuzevrijheid. Bijvoorbeeld een flexibele AOW-leeftijd, of zelf kiezen waar je pensioen opbouwt. Door meer keuzevrijheid kun je zelf je inkomen voor later gaan inrichten.

Minder strenge regels

Pensioenfondsen gebruiken wettelijke regels om de dekkingsgraad te berekenen. Het wel of niet korten en indexeren van de pensioenen is dus ook afhankelijk van deze wettelijke regels. Een aantal politieke partijen eisen minder strenge regels om de dekkingsgraad te berekenen.

Wat gaat er nu gebeuren?

In juli 2016 verscheen er een rapport over de contouren van het nieuwe pensioenstelsel. Op basis van dat rapport zal het nieuwe kabinet aan de slag gaan met de hervormingen van het pensioenstelsel. Maar ook dat blijft natuurlijk speculatie.

Vacature in het verantwoordingsorgaan

Er is een vacature in het verantwoordingsorgaan ontstaan. Volgens het reglement van het verantwoordingsorgaan wordt er een verkiezing uitgeschreven, waarbij een nieuw lid wordt benoemd voor vier jaar, waarbij een lid maximaal 2 keer kan worden herbenoemd. De zittingstermijn van een nieuw lid zal gelijk blijven aan de zittingsperiode van het vertrekkende lid. Gezien de diversiteit in het orgaan zoeken wij een persoon in actieve dienst onder de 40 jaar.

Hoe kun je je kandidaat stellen?

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij affiniteit hebben met de pensioenproblematiek en/of bereid zijn tot het volgen van cursussen. Kandidaatstellingen moeten uiterlijk 14 april 2017 bij mevrouw S. Nandelall die de verkiezingen zal coördineren, schriftelijk zijn binnengekomen per brief, internet of e-mail.

Het e-mailadres van mevrouw Nandelall is sharda.nandelall@kasbank.com.

Voor informatie over de kandidaatstelling, verkiezingsprocedure en activiteiten van het verantwoordingsorgaan kun je contact opnemen met Nico van Leeuwen:

T: 029 – 960 7746

E: vanleeuwen.nico@kpnmail.nl.

Wél of géén verkiezingen

Indien zich meer kandidaten hebben aangemeld dan benodigd, zal het Verantwoordingsorgaan uiterlijk op 28 april 2017 aan de deelnemers en/of gepensioneerden een oproep voor de verkiezingen doen uitgaan. Indien het aantal kandidaten gelijk is aan het aantal vacatures, zijn de kandidaten bij enkele kandidaatstelling gekozen en blijven verkiezingen achterwege

2385 (2014,1)

www.pensioenfondskasbank.nl

Mailen kan naar pensioenfonds@kasbank.com

Stichting Pensioenfonds van de KAS BANK

COMMITTED SINCE 1806